

Обичам спорта,
Обичам София!

Фондация „София - Европейска столица на спорта“

Отчет за 2024 година

През 2024 г. София заслужи титлата „Световна столица на спорта“ и под това мото премина приоритетно дейността на Фондация „София – европейска столица на спорта“. Организираните бяха 142 спортни събития от масов характер на територията на града. Същевременно София продължава да е постоянен носител на титлата „Европейска столица на спорта“ благодарение на изключително успешната, активна и иновативна кампания по този проект. През тази година инициативата обхвана като участници, зрители и гости на различните активности близо 420 000 души.

Екипът на Фондация „София – Европейска столица на спорта“ продължи дейността си в параметрите и по утвърдения модел на добри практики от предишните сезони. Приетата и одобрена от Столичния общински съвет Програма се изпълни по план с основните събития и съпътстващите активности. Приоритетите бяха съобразени със задачите в трите основни направления: информационно, организационно и инвестиционно. Разликата тази година бе, че екипът на Фондация „София – европейска столица на спорта“ проведе дейността си под знака на титлата „Световна столица на спорта през 2024 г.“ Този път, благодарение на опита и новаторските практики въведени и утвърдени от нас, активностите бяха организирани по начин, който позволи организатори, участници, зрители и гости да бъдат съпричастни към голямата цел, чиято кулминация бе връчването на знамето церемонията и Галаспектакълът в началото на ноември.

Отличието „Световна столица на спорта“ се присъжда благодарение на мащабната и активна дейност, която развихме като Европейска столица на спорта през последните години. София бе избрана заради иновативността и добрите практики, въведени от екипа в дейността му през последните 9 години, а самата титла „Световна столица на спорта“ бе въведена от ACES Europe в сътрудничество с ЮНЕСКО и Комисия по спорта на Европейския парламент. Това е много престижна оценка за стореното досега, но и огромна отговорност за бъдещите ни действия.

През годината бе продължена линията на много мощното информационно **презентиране и налагане на марката „Столица на спорта“**, която вече е силно **разпознаваема и приета от жителите на града, а и в цялата страна**. Наред с това бяха организирани редица основни събития, като възможности за гражданите и гостите на София да водят активен и здравословен начин на живот. Продължена бе и инвестиционната политика на Столична община по отношение обновяване, реновиране и строеж на нова спортна база с приоритет училища, детски градини, междублокови пространства, паркове, градини - в синхрон със стратегията на проекта: **„Спортът близо до хората, близо до дома, близо до местоработата“**.

Като цяло можем да отчетем, че **одобрената от Столичен общински съвет Програма за 2024 бе изпълнена**, като приоритетите бяха базирани на задачите в трите основни направления: информационно, организационно и инвестиционно. Активностите се състояха по график.

През годината екипът на Фондацията отново работеше новаторски, като потърси нови опции и възможности, насочвайки усилия в няколко направления:

- **Преструктуриране на значителен човешки, логистичен и финансов ресурс към рехабилитацията на туристическата структура на Витоша.**
- **Разрастване на социалната ангажираност на Фондацията с организиране на активности за спортуване на хората със специални потребности.**

Ето накратко, със снимки от самите събития, по-важните активности на Фондация „София – европейска столица на спорта“ през цялата 2024 г.:

На 27 януари се проведе **IX Витоша Зимен Фест - Световен Ден на снега и Сноу Байк** пред х. Алеко. Хиляди столичани и гости на София празнуваха, спортуваха и се забавляваха на събитието, с което София – Европейска столица на спорта стартира годишната си програма и отбеляза за девета поредна зима Световния ден на снега под мотото: „Открий, забавлявай се, изживей“. Проведоха се състезания по ски-бягане, паралелен слалом, ски-алпинизъм и скоростно спускане по сняг с колела. Имаше също много игри, конкурси с аниматори за деца и възрастни. Огромен интерес сред малчуганите предизвика организиранят Тренировъчен полигон за работа с лавинна екипировка и демонстрациите за използването ѝ. В отделна зона специалисти от „Българска асоциация ски свободен и екстремн стил“ показваха техники и правила, като за най-малките посетители на планината това стана чрез игри и състезания за намиране на „заровени в снега съкровища“. Новата "Шейни зона" над х. Алеко също събра стотици за веселите спускания.

На 04 февруари се проведе за първи път Церемония "Спортист на годината на София" и представяне лицата на "София - световна столица на спорта" за 2025 година в Музея на спорта. Олимпийската вицешампиона в художествената гимнастика Боряна Калейн бе избрана за „Спортист на София“ за 2024 година. Сребърната медалистка от Париж оглави всички анкетни листи и събра рекордните 45 точки, като изпревари с 23 т. наредилата се на второ място в допитването състезателка по спортна гимнастика Валентина Георгиева, трети с общо 6 точки стана професионалният боксьор Кубрат Пулев. Калейн заслужи признанието със спечеления сребърен медал индивидуално на Олимпиадата в Париж, наред с това през 2024 г стана европейска шампионка от Будапеща.

На 18 февруари бе проведен **VIII Фемели Сноу Дей – Зимен семеен празник на Витоша** в местността Офелиите. За осма поредна година Зимен семеен празник на Витоша събра в местността Офелиите приятелите на белите спортове и планината. От 11 ч. в рамките на 2 часа бяха организирани няколко развлекателни зимни надпревари:

- весел семеен паралелен слалом
- семейна забавна щафета с шейни
- конкурси за направа на снежен човек, за най-голяма снежна топка, за атрактивна визия, за украса на шейна, теглене на въже, битка със снежни топки и много други забавни игри.

Най-добрите бяха отличени с предметни награди и медали.

Имаше още множество демонстрации, състезания, забавни игри и викторини. На голямата поляна се проведеха игри, битка със снежни топки, теглене на въже, конкурси за най-атрактивен карнавален костюм и визия, за направа на снежен човек, за украса на шейни, за най-голяма снежна топка и др. Специално обучени аминатори се грижеха за доброто настроение и усмивките на децата.

В периода 30 януари-04 февруари в Зимния дворец се проведе **София Трофи – турнир по фигурно пързаяне за Купа Европа за деца и юноши**. Състезанията обхващат всички възрастови групи и са част от веригата European Criterium. В нея влизат 5 турнира, като софийският е трети поред и той се организира със съдействието на Фондация "София - световна столица на спорта. Участие взеха над 320 фигуристи от 22 държави. България беше представена от всички национални състезатели, сред които бяха и представителите ни на европейското за мъже и жени в началото на годината Александра Фейгин и Александър Златков, както и най-добрите при юношите и девоите - Киара Христова и Лиа Любенова, плюс Деян Михайлов и Йоанис Апостолу.

На 15 март се проведе **IX Тенис на маса Фест – открито градско първенство** в спортната зала на Училище „Свети Георги“. Градското първенство по тенис на маса събира стотици участници от училищата, които спорят за призовете в няколко възрастови групи. Фестът се организира за осма поредна година и завършва с демонстративни мачове на националните ни състезатели и награждаване на заслужили дейци.

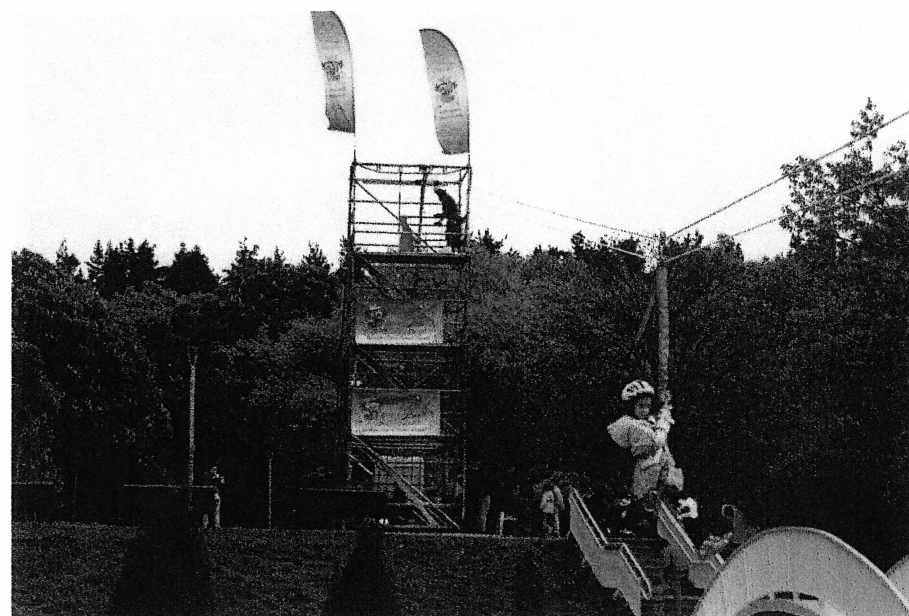
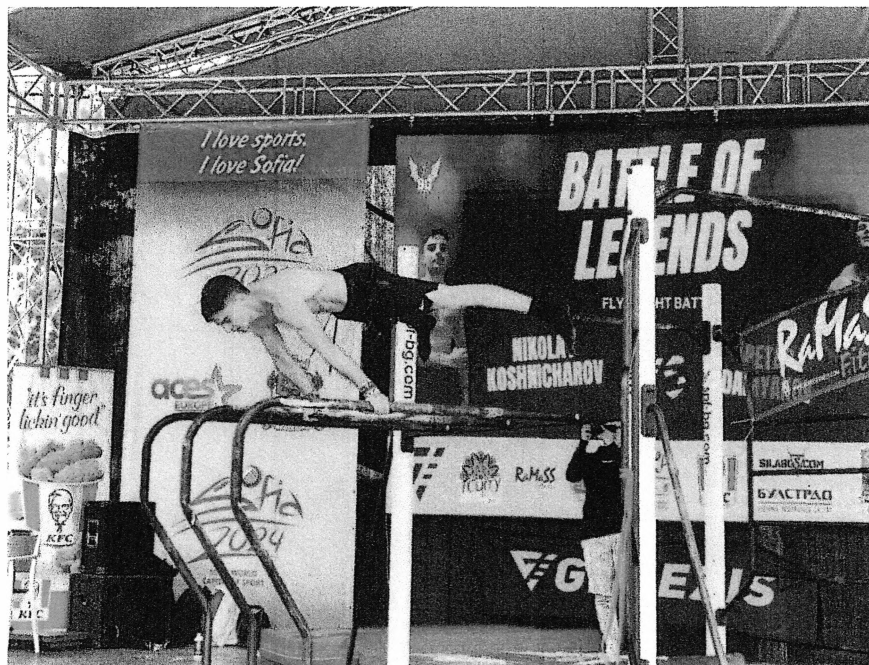

На 21 април организирахме **Веложествие, крос и спортен празник** – от пл. Народно събрание до Южен парк. Проведе се крос и спортен празник, в който спортни звезди поведоха колоната за по-чист въздух в София. Стартът на Веложествието бе в 11 ч., а бегачите потеглиха в 11.05 ч. по маршрут от Народно събрание през Орлов мост, покрай Перловската река до НДК и след това по бул. Витоша до входа на Южния парк. Там на голямата поляна бе организиран голям спортен празник с много атракции, надпревари, томбола с награди, концерти и забавления.

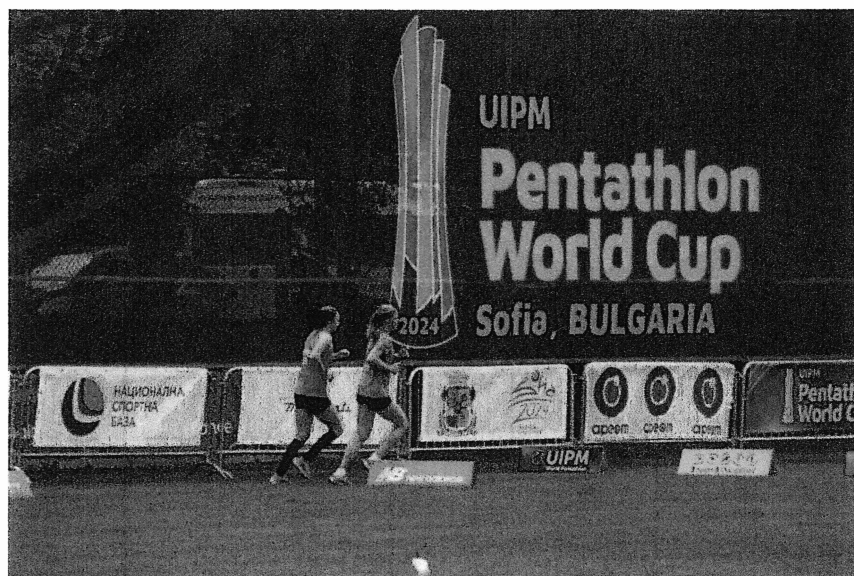

На 27-28 април в столичния Северен парк се проведе спортен празник **Ърбан зона + градски фестивал по Стрийт фитнес и паркур**. Традиционната Ърбан зона всяка пролет предлага уникална атракция с надпревари и демонстрации в новите градски спортове. Включени са любимите и така популярни сред младите ърбан дисциплини.

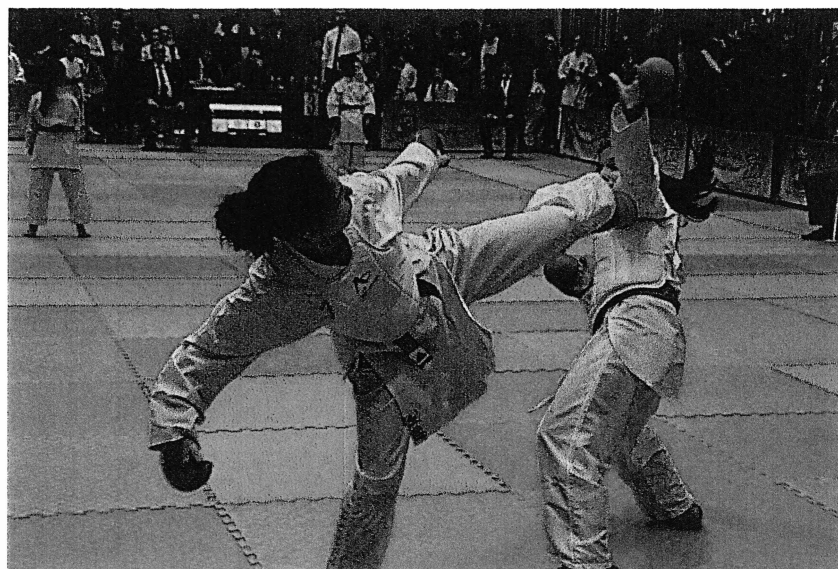
Шоуто започва с най-добрите на скейт у нас, които показват виртуозни изпълнения. До тях на поляната майсторите в графитите започват състезание-конкурс в това най-ново и модерно градско изкуство. По същото време стартираха и бънджи скоковете, в които всеки имаше възможност да се пробва, а въженият тролей беше безплатен за децата. Близко до тях се проведеха и изпълненията на най-добрите в България в стрийт фитнеса с I кръг от националния шампионат и демонстрации.

В периода 08-13 май в комплекс Дианабад се проведе **Световна купа и олимпийска квалификация по модерен петобой**. Събитието бе организирано от Българската федерация по модерен петобой със съдействието на Фондация „София – Европейска столица на спорта“. Французинът Пиер Дежарден спечели по драматичен начин победата при мъжете. Призьорите бяха наградени от шефовете на световния и българския модерен петобой – президента на международния съюз (UIPM) Клаус Шорман и президента на родната федерация (БФМП) Андрей Кузманов. В церемонията участваха също генералният секретар на UIPM Шайни Фанг и изпълнителният директор на БФМП Камелия Александрова.

На 13 май в Спортна зала Асикс Арена бе открит Международен турнир по карате Никон Оупън. Изданието бе 10-о юбилейно и бе организирано от безапелационния шампион на България за последните 13 години - СК Цанев с партньорството на БНФК, Президентството на Република България и Фондация „София - европейска столица на спорта“. В надпреварата се включиха рекордните 1200 каратеки от 14 държави.

На 1 юни се проведе благотворителното бягане за хора с увреждания **Run2Gether** със старт/финал пред НДК. Събитието се провежда всяка пролет. Фондация "София - европейска столица на спорта" е сред съорганизаторите на събитието, което събира хиляди на бягането из алеите около НДК. Проявата е с благотворителна мисия под мотото „Бягай за да помогнеш“ с цел социализацията на хората със специални нужди в обществото.

Традиционния **детски фехтовален турнир "Млади таланти"** се състоя в София в края на юни. Надпреварата се организира от ФК „Тамплиер“ и Академия Етрополски в партньорство с Фондация "София- европейска столица на спорта" и Столична община. Уменията си на фехтовалната пътека демонстрираха 25 деца на възраст от 10 до 14 години. Всички участници получиха грамоти за участие и възпоменателни медали. Съдии бяха състезателките от националния отбор на България – Йоана Илиева, Олга Храмова и Емма Нейкова.

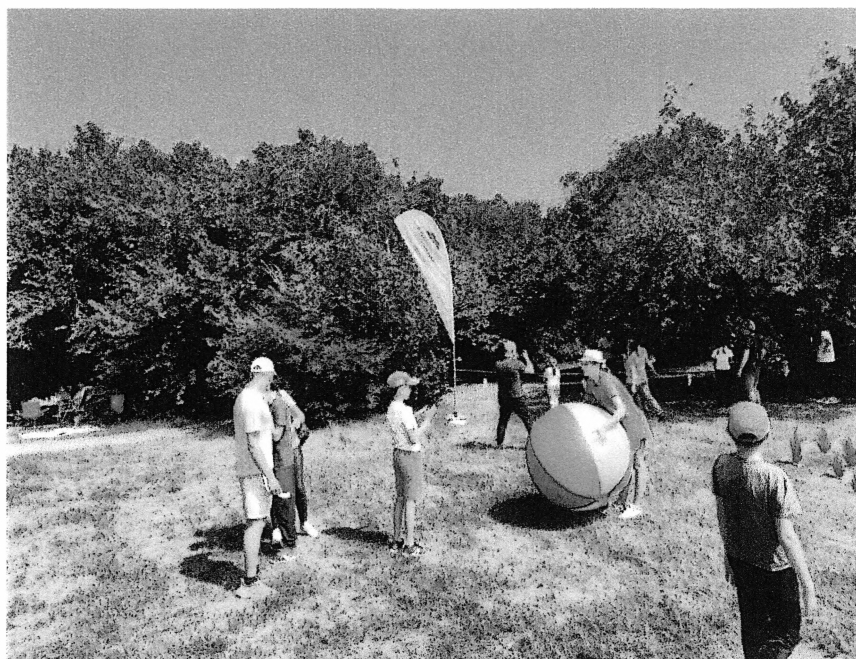
На 20-21 юни на базата на Спортна София в зона Б5 се проведе **IX Възраждане Фест - финали на градско училищно първенство в 4 спорта**. За осмо поредно лято „Възраждане фест“ излъчи в края на образователната година ученическите супершампиони на София. Мултиспортното събитие се организира от „София – Европейска столица на спорта“, Столична община и Регионалното управление на образованието с подкрепата на БОК. Фестивалът със състезания за младежи от 8 до 10 клас цели да възроди и популяризира училищните първенства в най-практикуваните и обичани от младите спортове в столицата. На комплекс “Спортна София-2000” в Зона Б-5 в новия парк „Възраждане“ над 430 представители на столичните училища излъчиха през последните два дни шампионите в турнирите по баскетбол, волейбол, футбол и тенис на маса. Най-много отличия – 7, отвоюваха представителите на 91 Немска езикова гимназия, спечелили 2 златни, 3 сребърни и два бронзови медала. Учениците от СГСАГ са с 4 отличия: две титли, сребро и бронз, толкова медали имат и спортистите от ЧСУ Дружба – два златни и два бронзови.

На 05 юни на Игликина поляна проведохме **VI Споделени игри на Витоша – видове спорт за деца в риск**. Фондация „София – европейска столица на спорта“, Национална спортна академия „Васил Левски“ и Дирекция на Природен парк „Витоша“ отново организираха уникален спортен празник. В него предимно деца в неравностойно положение получиха напътствия и възможност да спортуват, подпомагани от свои връстници ученици.

Традицията бе продължена с програма от 13 вида спорт, игри и викторини, в които споделено участие взеха хора със специални потребности. В организацията активно се включиха Спортен клуб „Вертикален свят“ и Сдружение „Паракидс“. Целта е по естествен път, чрез спорта да бъдат въвлечени в активни действия и хора в неравностойно положение. Наред с това - да се запознаят децата в отделните спортни дейности с възможностите и спецификите във видовете спорт при занимания на хора, които се нуждаят от помощ и съдействие. За първи път към участниците се включиха и ученици от Средно специално училище за деца с увреден слух.

На 29-30 юни се проведе едно от емблематичните и най-многобройни като участници състезания в България - **41-вата Обиколка на Витоша 100 км** – супермаратон и колоездене около Витоша.

При бегачите първите три жени финишираха в рамките на 56 секунди една от друга с време под 9 часа, като и трите подобриха рекорда на обиколката.

При мъжете първи е Христо Цветков, следван от Димитър Шадура и Пламен Пенев.

При дуотлонистите също падна рекордът на трасето. Андриан Кърпаров обиколи два пъти планината – първо вчера с велосипед и днес с бягане – за общо време 13:44:24 ч. Така той стана първият направил този епичен преход под 14 ч., тъй като досегашното върхово постижение бе на Самуил Вълчев – 14:15:13.

На 13 юли се проведе традиционният **Витоша Летен Фест и Спортен Празник** пред и около хижа Момина скала. Юбилейното десето издание включваше планинско колоездене и планинско бягане с атрактивен награден фонд, туристически поход, безплатен алпийски тролей над Боянската река, народни танци, песни, томболи, много игри с награди и добро настроение. За доброто настроение пред х. Момина скала се погрижи прочутият изпълнител на народни песни Алекс Костов.

Маринела Нинева защити реномето си на най-титлувана сред шампионите на Витоша летен фест. В събота българската атлетка триумфира за трети пореден път в планинския крос от програмата на спортния празник.

Това бе пета победа за Нинева, което означава, че е спечелила половината състезания в 10-годишната история на феста. Нинева финишира за 1 час, 1 минута и 18 секунди, на 4 минути след рекорда на 12-километровото трасе с име "Кумата". Втора с изоставането от пет минути завърши Мая Недялкова, а бронзът е за Нели Петкова с 1:11:41 часа.

При мъжете бегачи втора поредна титла с време 53 минути и 24 секунди грабна Мирослав Спасов. В оспорван дуел той надделя над Николай Николов. Трети остана Огнян Димитров с 54:43 минути. И при мъжете горещото време попречи да бъде подобрен рекордът на Шабан Мустафа от 46:34 минути от 2017 година.

В планинското колоездене също имаше познат шампион. За втора поредна година най-бърз бе Цветан Иванов, изминал 21-километровия маршрут с име „Копитото“ за 50 минути и 7 секунди. Втори само на 14 секунди след победителя финишира Илиян Каменов, а трети е Даниел Дудовски с 53:32 минути.

При жените първа е Ивета Костадинова с време 1 час, 1 минута 58 секунди. Среброто е за Христина Каципиду с 1 час, 7 минути и 57 секунди, а бронзът е за Ралица Тимева с 1 час, 12 минути и 4 секунди. И двамата победители финишираха на около шест минути след рекордите на трасето и при мъжете, и при жените.

На 25 август за девета поредна година се проведе **Изкачване на Черни връх, Витоша Рън и Национален събор БТС** – скоростно изкачване от НДК до Черни връх. Включиха се над 100 участници. В 9.00 ч. малко преди Моста на влюбените бе даден старта. По същото време към витошкия първенец потеглиха два лъчеви похода от хижа „Алеко“ и Златните мостове, а третият от с. Железница тръгна в 7.30 часа, като по този маршрут Алеко и доктор Тантилов за първи път изкачват Черни връх. Кулминацията бе бъде в неделя на върха, където се състоя и Национален туристически събор. В него участваха представители на туристическите дружества, членове на БТС от цялата страна, както и държавни институции, за които развитието на туризма е приоритет. Там се проведе финалът на най-бързите в планинското бягане НДК - Черни връх.

При жените Мария Николова записа уникално постижение с пета поредна победа в скоростното изкачване на Витоша. Тя измина разстоянието от центъра на града пред НДК до Черни връх за 2.02.42 ч. и остана на осем минути от рекорда на трасето на Милка Михайлова, която финишира трета, среброто бе за Мая Недялкова с изоставане от над 20 минути след победителката.

При мъжете пръв на върха стъпи Николай Николов, финиширал за 1.53:46 ч., Николай имаше досега няколко класирания сред първите трима, но това бе негова първа победа. Той изпревари с над 2 минути Никола Кондарев, бронзът бе за Асен Радулов. Жаркото слънце и силният вятър в горната част на планината обаче попречи на опитите им да подобрят рекорда на Шабан Мустафа от 1.36:45 ч.

На 14-15 септември се проведе **София Ърбан Зона** - в Северен парк. Традиционно събитието включва следните активности: брейк, стрийтфитнес, баскет3х3, таекуондо, джудо, тенис на маса, художествена гимнастика, фехтовка, въжен тролей, бадминтон, акробатика, йога, скейтборд, фолк фестивал, спортни танци, бънджи и др.

Шоуто започна в събота в 10.00 ч., когато най-добрите на скейт у нас показаха виртуозни изпълнения. До тях на поляната майсторите в графитите започваха състезание-конкурс в това най-ново и модерно градско изкуство. По същото време стартираха и бънджи скоковете, в които всеки имаше възможност да се пробва, а въженият тролей беше безплатен за децата. Близо до тях имаше изпълнения на най-добрите в България в стрийт фитнеса с I кръг от националния шампионат и демонстрации.

Също в 10.00 ч. бе и началото на суператракцията на най-добрите млади таланти в спортните танци с изпълненията на представителите на КСТ „Импулс“. Веднага след това, сцената бе „превзета“ от Фолкпарада под мотото „Празнично софийско хоро“. В продължение на 3 часа най-атрактивните над 20 ансамбъла за народни танци веселиха присъстващите.

Междувременно, точно в 17.00 ч. се проведе кратка церемония по откриването на спортния празник, а в 16.00 ч. започна първенството по брейк. Майсторите в най-новия олимпийски спорт показаха спиращи дъха изпълнения на сцената.

В неделя отново имаше скейт демонстрации, допълнени с националния турнир по градски паркур и фри рън. Присъстващите малчугани отново бяха поканени да ползват безплатно въжения тролей, проведе се също и турнир за деца по баскетбол в градската му версия 3x3.

На 21-22 септември в зала Триадица се проведе **Баскетболен турнир за хора в инвалидни колички за Купа „Балкан“**. Това е най-значимият международен турнир у нас по баскетбол за хора в инвалидни колички. Надпреварата се осъществява от Българската паралимпийска федерация и Българска федерация по баскетбол със съдействието на "София - европейска столица на спорта".

На 13 октомври се състоя **Wizz Air София Маратон 2024**. Най-мощното спортно събитие на столицата събра над 6500 участници от 50 държави. Много хора бягаха в подкрепа на значими каузи. Сред тях имаше дори олимпийски звезди. В 41-вото издание на Софийския маратон.

За участие в маратона пристигнаха и елитни атлети. Сред тях бяха 33-годишният Билал Марум (Мароко) с личен резултат от 2:11:20 ч. При жените у нас отново пристигна многократната победителка на български състезания Рут Матебо. Кенийката е двукратна победителка в София (2017, 2018), а също така има победи във Варна (2017, 2018) и Стара Загора (2018). Миналата есен Матебо финишира четвърта в София.

На предният ден, в събота вечер, се проведе и къса дистанция от 5 км. При нея Каролина Калибацева с 21:31 мин и Живко Петров с 19:15 мин спечелиха първите места.

На 22-24 ноември в зала Асикс Арена се проведе **VIII Турнир фехтовка „Сабята на Етрополски“ ЕК юноши и кадети**. Събитието се организира за осма поредна година. Турнирът е валиден за Европейската купа за юноши и кадети. Състезанията се инициираха и се провеждат ежегодно по предложение на Фехтовална Академия "Етрополски" и Фондация "София - Европейска столица на спорта".

При момичетата и момчетата до 14 години надпреварата бе само индивидуално. Участваха над 90 сабьори и повече от 80 сабьорки от 15 държави. При мъжете за призовите места индивидуално и отборно се бориха над 250 участника, а при жените – 200 фехтовачки от 25 държави.

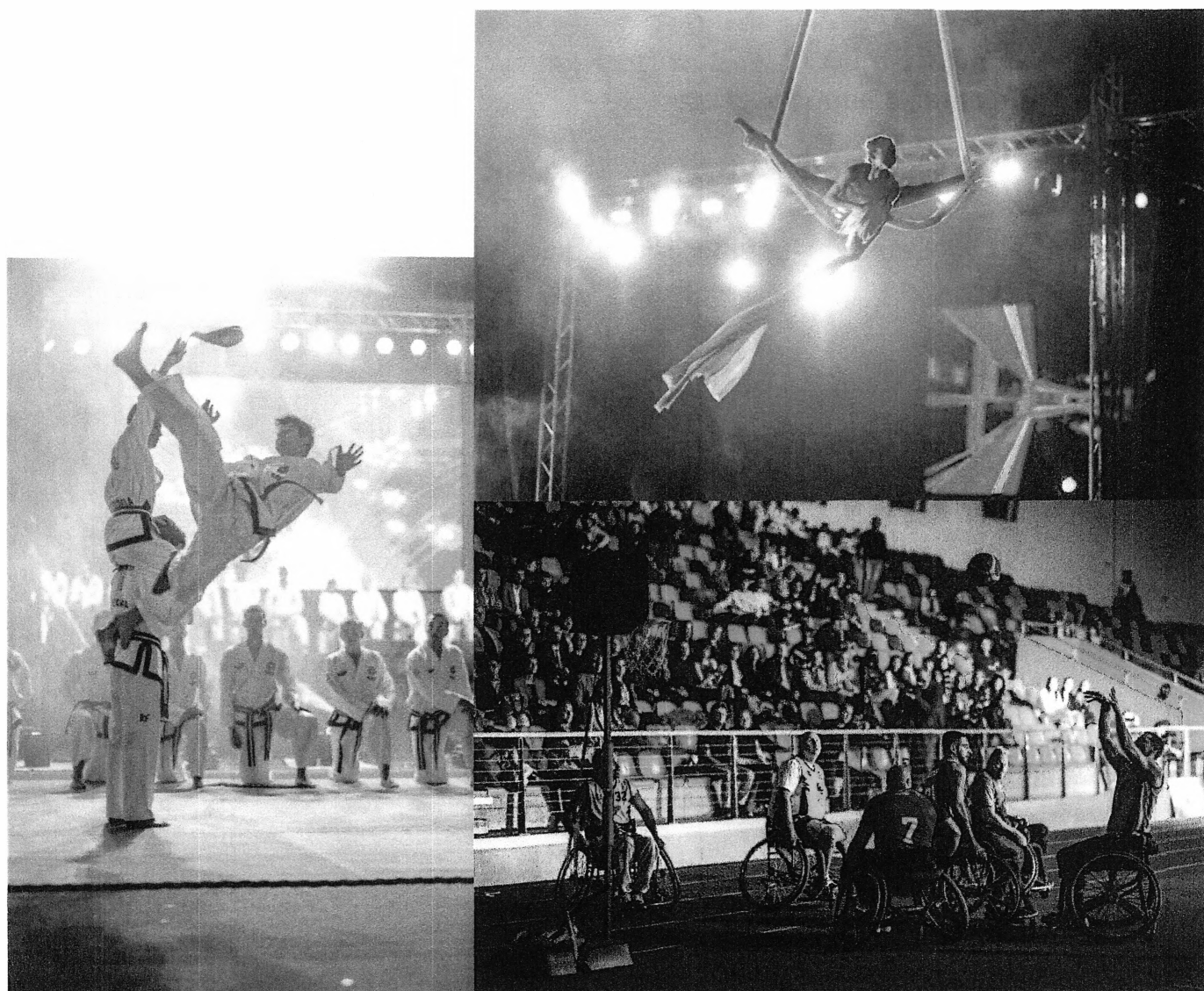

На 05 ноември организирахме **5-та Световна среща на спорта** със съдействието на Национална спортна академия "Васил Левски". Участие взеха представители на европейските столици и градове на спорта, Димитър Шалъфов - председател на Фондация „София - Европейска столица на спорта“ и председател на Комисията за децата, младежта и спорта към Столична община и Джан Франческо Лупатели – основател и президент на ACES (Асоциацията на спортните градове и столици). Участниците бяха поздравени също и от министъра на младежта и спорта Георги Глушков, и от олимпийските шампионки Тереза Маринова и Стефани Кирякова. Модератор на конференцията беше проф. Лозан Митев – ръководител на Образователния и олимпийски център на НСА.

Отново на 05 ноември в зала Асикс Арена бе организиран **Гала спектакъл за закриване на кампанията „София - Световна столица на спорта“**. Галата в препълнената зала събра над 1000 представители на екстремните, гимнастическите, бойните и новите градски спортове, които са най-застъпени в дейността на фондацията "София - Европейска столица на спорта" и най-популярни сред младите столичани и гостите на града. Най-добрите в тези дисциплини представиха впечатляващи изпълнения, които допълниха атрактивната забавна програма. С отделни сетове от демонстрации се представиха участниците в най-популярните събития, организирани през фондацията. Водещите Ренета Камберова и Илия Илиев допринесоха за доброто настроение сред присъстващите, а приемствеността в спорта бе представена с демонстративните боеве на тренирани от олимпийската шампионка Стойка Кръстева боксьорки.

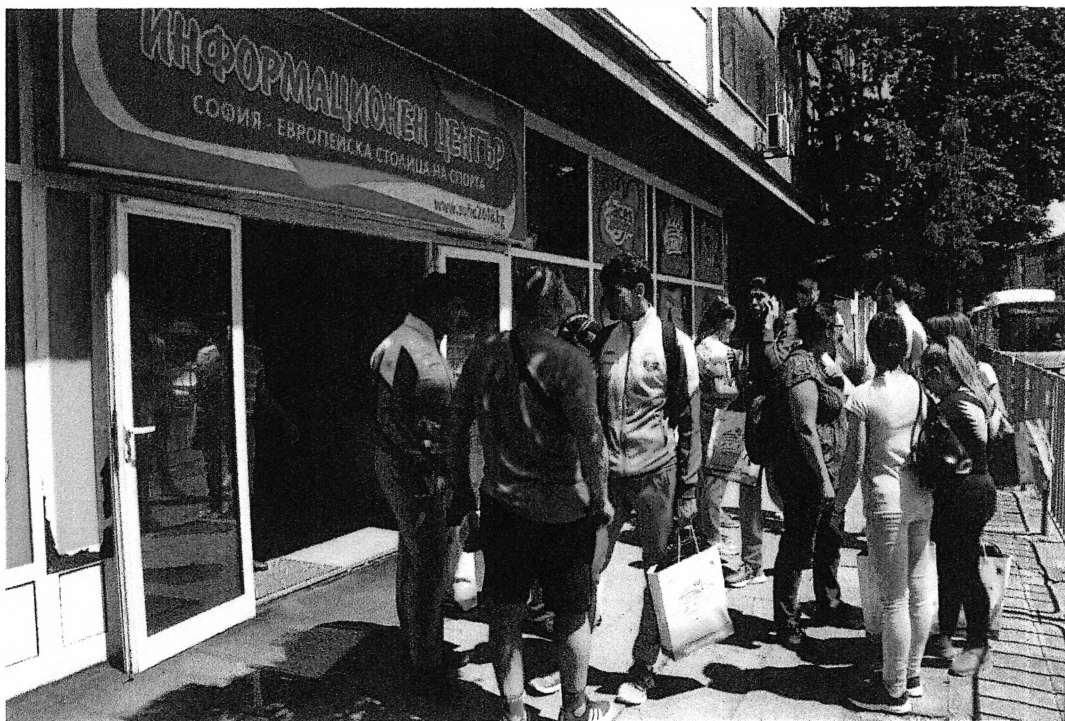
През годината организирахме също и поредица от фотоизложби на спортна тематика: Децата и спорта, 100 Години ски, 100 Години лека атлетика и др.

И ОЩЕ:

Фондация „София – европейска столица на спорта“ продължи да бъде много активна в уеб пространството, за да може инициативата да бъде следена и популярна сред все повече млади хора, отново мощно захранвахме медийните ни канали и профили в социалните мрежи. Особено активни сме във Facebook, където вече имаме близо 6000 приятели и последователи. Всичките четири 25-минутни филми и клипове, произведени по наша поръчка за БНТ и излъчени многократно по националната обществена телевизия с кадри от събития и активности на „София – европейска столица на спорта“ се качваха своевременно и се намират в YouTube канала на инициативата. Използвахме максимално и възможностите на рекламата в Метрополитена за популяризиране на събитията от програмата.

През 2024 г. в Информационния Център се състояха 14 пресконференции, 17 семинара, 24 събрания на спортни клубове, 9 технически конференции и теглене на жребий, плюс 2 презентации пред студенти. Екипът на Фондация „София – Европейска столица на спорта“ проведе десетки срещи в подготовка на събития и активности по информационното, организационно и инвестиционно изпълнение на програмата по проекта.

Повече подробности на: www.sofia2018.bg и във Facebook страницата Sofia 2018 – Европейска столица на спорта.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЦВЕТОМИР ПЕТРОВ

